

Τίρυνς. Κόσμημα ὀρθοστάτου (Ἀναπαράστασις)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α΄.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΘΟΛΟΥ. ΔΙΑΣΦΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

Τὸ ὄνομα *ἱστορία* σημαῖνον ἀρχῆθεν καὶ κυριολεκτικῶς πᾶσαν οἰανδήποτε γνῶσιν (ἐκ τοῦ εἰδέναι ἢ ἴσημι, ἀμέσως δὲ ἐκ τοῦ ἴστωρ, εἰδῶς ἦτοι γνώστης, μάρτυς) καὶ δὴ γνῶσιν ἐμπειρικὴν διὰ τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς πείρας τῆς ἐξωτερικῆς, ὁράσεως, θέας καὶ παρατηρήσεως, εἶτα δὲ καὶ δι' ἀκοῆς, ἀγγελίας, ἐρωτήσεως καὶ ἐξετάσεως κτωμένην, μετέστη ἔπειτα εἰς τὴν ἔννοιαν *συστήματος γνώσεων* ἀναφερομένων εἰς οἰονδήποτε ἐπιστητὸν ἢ διδακτὸν, εἰς τὴν ἔννοιαν δηλονότι ἐπιστήμης ἦτοι σειρᾶς γνώσεων μετὰ λόγου καὶ διὰ λόγου πρὸς ἀλλήλας συνδεομένων ἐν οἰφδήποτε χώρῳ τοῦ εἰδέναι (*γεωμετρία*· παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις, *ἱστορίας φύσεως* ἢ *φυσιολογίας* ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἀρχαιοτάτῃ ἔννοιά τῆς χρήσεως τοῦ ὀνόματος τούτου, δηλοῦντος γνῶσιν ἢ διδασκαλίαν τῆς φύσεως καὶ τοῦ κόσμου· *φυσιολογία* ἐκλήθη ὡς γνωστὸν ἢ τὴν γνῶσιν καὶ θέσιν τῆς τῶν ὄντων φύσεως ζητοῦσα φιλοσοφία τῶν πρώτων Ἰώνων φιλοσόφων), *ἱστορίας περὶ τὰ ζῶα* ἢ *ζωολογίας*, *ἱστορίας φυτῶν* (τῆς ἔπειτα βοτανικῆς), *ἱστορίας τῶν οὐρανίων καὶ τῶν ὑπὸ γῆς* (ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀναξαγόρα, Σωκράτους καὶ Πλάτωνος), *ἱστορίας περὶ ψυχῆς*

